

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	120 dinár
Fél évre	60 dinár
Hegyedévre	30 dinár
Egy hónapra	10 dinár

Egyes szám ára fél dinár

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolvasó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obiljeva (Zápolya) utca 1.
Szerkesztőség telefonszáma 21
Kiadóhivatal telefonszáma 21
MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS ÖNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL.

Veliki Beeskerek, 1922.

I. évfolyam, 43. szám.

Péntek, február 24.

Segitsetek!

Az emberi szenvedés tátongó örvényéből, Oroszország éhségdulta rettenetes poklából hangzik fel vontatott, elnyújtott, vérbe és velöbe markoló hangon a kétségbeesett jajkiáltás: Segitsetek!

A háboru förtelmes színjátékának utolsó felvonása ez. Az emberi testek millióin végigszágoló Halál egy apokaliptikus, szörnyü látomást tartogatott még az elcsüggedt, reménye vesztett emberiség számára: az éhség kinszenvedéseinek vad tobzódását, a történelem legsötétebb lapjait is megszegyenyítő tömegpusztulást, a halál perverz diadalmaskodását az állattá fajult ember minden oktalan gögje, minden szétfoszló reménye, minden gyöngé akarása fölött.

Oroszországban haldokló anyák ezrei megüvegesedő szemmel, bomlott agygyal, értetlenül bámulják ártatlan gyermekeik haláló testeit. Oroszországban millió elfonnyadt ajakról kísérteties hangon száll fel a reménytelen könyörgés egy falat kenyérért. Oroszországban a családfentartó mindjobbán halkuló szívvel tehetetlenül a földre rogy, megátkozva az elbirhatatlan kinlódást jelentő életet és türelmetlen gyötördéssel várja a megváltó halált, a fekete szemfedőt, amely eltakarja előle asszonya és gyermekei nem e földről való szenvedéseit. Ennek a nyomoruságnak az esetelésére a legnagyobb emberi genie lángoló fantáziája sem képes. A siralomkertnek ezt a fájdalmak tüzében lángoló képét csak maga a kegyetlen Élet, vagy társa a diadalmas Halál festhette.

Ember, akit olykor a boldogság angyala sziven csokol, aki a világ nyugodtabb tájain olykor az öröm ragyogó arculatját is láthatod, tudod-e fejedet üdítő álomra hajtani, ha Oroszország véres pusztáira száll az elgondolászod, ahol ugyanekkor ember-testvéreid örvöngő kórusban Istentől és mindenkitől, akiben lélek és benne irgalom lángol, kenyeret, segítséget, megváltást kérnek? Te anya, aki féltő gondal, kitörő, diadalmas szerelemmel öleled magadhoz gyermekeidet, nem dobban-e meg félelemben a szived, ha az orosz anyára gondolsz, aki kenyér helyett a saját elgyötört testét is odaadná jajgató, éhségahalált haló, pusztuló magzatának? Te férfi, aki a két kezéd szorgos munkájával, ha gondban, ha verejtékezve, de mégis csak eléred az élet javait, nem tompul-e el figyelő szemed tüze, ha magad elé varázsolod az éhség kínjától vánszorgó, orosz munkásestvért, amint az élet delelőjén a méretlen szenvedések sulya alatt ellobbanó lélekkel öszszeszerogy? Ilyen fájdalom, ehhez fogható véres pusztulás még nem kísértett e földön, amióta emberek turják a röögöt, amióta élet és pusztulás mindörökre összeforrtak.

Össze kell dobbannia minden emberi szívnek egyetlen akarással: segíteni a vergődő, a halálkínban gyötördő orosz testvéren, amíg nem késő. Az éhhalálnak milliárdnyi gyorslábu futárja áll indulásra készen az orosz határon, övjátok, védjétek meg magatokat, gyermekeiteket az éhtifusz kaján, tüzesszemü rémeitől, a halál rettenthetetlen hadseregétől és siessetek tette kész akarattal, mélyen átértzett, lélekben fogant kötelességérzettel a pusztulás pokoli tájai felé. Mindenkinek, aki él, mindenkinek, aki tudatában az ember büszke fogalmát hordja izzó lelkendező, törhetetlen akarattal segíteni kell a történelem legnagyobb martirjain, a haláldalokkal felétek forduló, roskadozó, oltalomért hörgő embertestvéren.

(b. l.)

A bukaresti királyi eljegyzés ünnepe.

Bratianu, Pasity és Nincsiy tanácskozása.

— A „Torontái” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 22.

Bukarestből jelentik: A tegnapi nagy gála-hangversennyel, a melyen Románia legkiválóbb művészei közreműködtek, az öfelsége eljegyzése alkalmával tervbevett ünnepek befejeződtek.

Bukarest, febr. 22.

Bratianu, Pasity Nikola és dr. Nincsiy Momcsilló tegnap egész nap tanácskozásokat folytattak a kisententek a genuai konferencián követendő magatartásáról. A politikusok között létrejött megállapodásokat Nincsiy dr. közli a ljubljana találkozások alkalmából

dr. Benes csehszlovák miniszterelnökkel. Bratianu, Pasity és Nincsiy a mai napon a két állam közötti közvetlen viszonyokról tárgyalt. Az SHS miniszterelnök és a külügyminiszter holnap indulnak el Bukarestből.

Bukarest, febr. 22.

Ferdinánd román király, öfelsége Alexander királyt a romániai kilencedik vadászrezred parancsnokává nevezte ki. A ma délelőtt tartott katonai diszszemlén öfelsége ezrede élén lovagolt. Bukarest lakossága lelkes ovációban részesítette az uralkodót.

TÖZSDE

Február 22.

Beograd. Valuták: Dollár 78.
Devizák: London 346, Páris 7-25, Zürich 15-40, Milano 3-96, Berlin 37—, Bukarest 61-80, Prága 147-65, Wien 1-25 és fél, Budapest 11-95.
Zürich. (Zárlat.) Devizák: Berlin 231, Newyork 510, Milano 2550, Prága 945, Budapest 75, Zagreb 157 és fél, Varsó 14, Wien 11, bélyegzett 009.
Zürich. (Nyitás.) Devizák: Berlin 233, Newyork 510, London 2244, Páris 4630, Milano 2536, Prága

935, Budapest 75, Zagreb 157, Varsó 14, Wien 11, bélyegzett 009.
Budapest. (Nyitás.) Valuták: Napoleon 2620, Francia frank 3020, Dollár 682, Svájci frank 62, Lengyel marka 20, Német marka 321 és fél, Lira 3325, Osztrák korona 11, Rubel 51, Lei 519, Szokol 1263, Dinár 835, Wien 10 és ötnyelcad.
Budapest. (Zárlat.) Valuták: Napoleon 2610, Font 3050, Dollár 683, Frank 6775, Lengyel marka 19 és fél, Márka 332, Lira 3375, Osztrák korona 11 és egynegyed, Rubel 51, Lei 522, Szokol 1260, Dinár 835.
Devizák: Svájc 13350, London 3050, Newyork 685, Berlin 322 és fél, Milano 3400, Páris 6300, Prága 1267 és fél, Zürich 134-25, Wien 11, Zagreb 2155.

Az állami tisztviselők drágasági pótléka.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 22.

A demokrata képviselői klub ma délelőtt ülést tartott, amelyen a dunán- és drávantuli területekben működő állami tisztviselők drágasági pótlékainak az új rendszer szerint történő kifizetéséről tárgyaltak. A klub ülésén Demetrovity Juraj, Horvátország kormánybiztosa is részt vett és kérte, hogy mivel a tisztviselők kérelme teljesen jogos és indokolt, teljesítsék azt és utaltassák ki a különleges segélyeket.

Dr. Kumanudi pénzügyminiszter kifejtette, hogy a drágasági pótlékok kifizetése újabb nyolcvan millió dinár oly kiadást jelent, amire nincsen fedezete.

Egyes képviselők javasolták ezután, hogy a tervbe vett új adónemek kivetésével szerezzék meg a pénzügyminisztérium a szükséges összeget.

Beograd, febr. 22.

A pénzügyi bizottság mai ülésén ugyancsak foglalkozott a tisztviselők drágasági pótlékának kérdésével. Hosszas tárgyalás után szétosztott az értekezlet anélkül, hogy érdemleges határozatokat hozott volna.

Szlovénia — két kerület.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, febr. 22.

Az állam kerületi felosztását tárgyaló bizottság ma délelőtt ülést tartott, amelyen Szlovénia felosztását illetően határoztak. A bizottság abban állapodott meg, hogy Szlovéniát két részre osztja, Ljubljana és Maribor székhellyel. Szlovéniának Horvátország felé eső jelenlegi határa változatlanul továbbra is megmarad.

Benes a kisentente jövő alakulásáról.

A „Torontái” tudósítójának távirata.

Prága, febr. 22.

Benes, Csehszlovákia miniszterelnöke a Daily News munkatársának kijelentette, hogy Ausztria a közel jövőben a kisententehez fog csatlakozni. Magyarország részéről ily lépés nem várható, hasonlóan Lengyelország sem fog csatlakozni, mert érdekei inkább keletre irányulnak. A lap megjegyzi, hogy Benes Németországnak a Népszövetségbe való felvételeért fog fáradozni.

A kisentente a genai konferencián.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Páris, febr. 23.

A „Journal Des Debats” beogradi levelezője arról értesül, hogy a kisentente a genai konferenciával szemben megállapított programja a következő:

1. A szerződés érinthetlenségére vonatkozó francia álláspont támogatása.

2. Közös front Magyarország esetleges területi igényei ellen.

Ezzel kapcsolatban követelni fogja a karlista vállalkozások elleni intézkedéseket és Károly apanagejának végleges rendezését.

Az oroszországi gazdasági kapcsolatról a kisentente együttes véleményét nyilvánít, amelyben Beograd, Prága és Bukarest egymástól eltérő nézeteit összhangzásba hozzák. Lehetséges, hogy a kisentente egységes nyilatkozatban tiltakozik az osztrák-magyar közönségnek a dunai konföderáció ürügyével leendő visszaállítását ellen.

A Közép-Európa gazdasági új-építésére vonatkozó kérdések megvitatását a kisentente szakértői értekezletére bízzák, amely Beogradban a közel jövőben összeül.

A magyar politikából.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Budapest, febr. 22.

Az alkotmányjogi értekezletről felhivatalos tudósítást adtak ki a következő szöveggel: A kormány nagy súlyt helyez arra, hogy az új törvényhozói szerv összehívásának kérdése az ország közvéleményét megnyugtató módon megoldassék. Azért javasolta a kormányzónak, hogy mielőtt a választójogban döntene, alkotmányjogi értekezletet meghalgassa a legfőbb bíróságok vezetőinek és a legkiválóbb jogszakértők tekintélyeinek véleményét. Az értekezleten az elnöki megnyitó után, Bethlen miniszterelnök beszélt és hangsúlyozta, hogy a kormány előterjesztéseért a teljes felelősséget vállalja. A miniszterelnök ezután felkérte a jelenlévőket, feleljenek erre a négy kérdésre: 1. Az új nemzetgyűlésnek az 1919-iki választójog alapján kell-e összeülnie? 2. Módosítható-e az 1919. évi választójogi rendelet? 3. Az első vagy második pont alá eső rendelettel csak nemzetgyűlést lehet-e összehívni, vagy országgyűlést is? A kérdések során nagy vita fejlődött, majd azzal végződött a tanácskozás, hogy az értekezlet egy véleményre vallott, azt, hogy nemzetgyűlést összehívhat a kormány az 1919. évi választójog alapján.

Nemzetközi pénzcsoport alakul

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, febr. 22.

Tegnap összeült az az értekezlet, amelyen a cannesi határozatokhoz képest nemzetközi pénzcsoport megalakításáról tárgyalnak. A pénzcsoport az eddigi tervek szerint husz millió font sterling alaptőkével alakul.

A mai nemzetgyűlés.

A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése.

Beograd, febr. 22.

A márciusi és áprilisi indennitási törvényjavaslatnak a szkupstinában való megvitatása, mint előrelátható volt, nem tart soká. Egyrészt mert a törvénytervezet rendelkezései csak kismértékben térnek el a januári és februári indennitási javaslatától, amit akkoriban részletesen letárgyaltak, másrészt meg a pénzügyi bizottság ülésein a legapróbb részletekig megvitaták s így bőségesen elég alkalom kínálkozott az ellenzéknek arra, hogy külön véleményét nyilvánítsa és esetleg érvényre juttassa.

Borzalmas éhhalál Oroszországban.

Beeskerek, febr. 22.

Százezerszámra szedi áldozatait Oroszországban az éhhalál. Néhány millió embernek nincs betévé falatja. Egész tartományok pusztultak ki, holttestekben bővelkedő temetőkké változtak át.

Oroszországban az anyák például saját gyermekeiket eszik meg, akik éhség miatt lehették ki lelküket; egész családok követnek el öngyilkosságokat.

Az egész világ visszhangzik a szerencsétlen áldozatok megrendítő segélykiáltásától.

Az orosz nép, a legkiválóbb népek egyike, az a nép a legideálisabb és a legtehetségesebb embereket adta az emberiségnek és most az éhínség következtében hihetetlen méretekben pusztul.

Dr. Nausen Fritjoff, a Népliga kiküldöttje, az éhezők oroszok szervezésére megindított akció szervezője és az amerikai missziók jelentik Oroszországból, hogy az éhínség napról-napra félelmetesebb, valószínűleg hajmeresztő méreteket ölt. Jelentik, hogy 20-30 millió ember a szó szoros értelmében éhezik: a háztetőkről leszedett szalmával, elhullott állatok tetemeivel, mindenfajta élőlényekkel, gyökerekkel és fűvekkel tengetik életüket. Egész vidékek lakossága elhagyja tűzhelyét és kószál, élelmet keresve. Jelentik végre, hogy közel millió ember már meghalt és hogy néhány millió emberre biztos éhhalál vár.

Előfordulnak esetek és sajnos, egyre borzalmasabban terjednek, hogy az élők elhalt embertársaik holttesteit assák ki sirjaikból és azokkal csillapítják éhségüket.

Európa nem nyújtott eleinte segítséget. De most már minden tőle telhetőt elkövet Oroszország minél intenzívebb segélyezésére. Ugyszólván minden országban pénzt, élelmet és ruhát gyűjtenek Oroszország részére. Százezerszámra rug azon éhezők, ártatlanul szenvedők, beteg orosz gyermekeknek a száma, akiket néhány ország magához fogadott és akiknek az eltartására vállalkozott.

Több ország kormánya nagyobb összegeket szavazott erre a nemes célra. Köztük a mi kormányunk is.

De mi, a társadalom, mit csinálunk mi?! Vajjon tétlenül fogjuk-e nézni tovább is embertársaink ilyen megrázó, háborzongató pusztulását.

Nem!

A nemzetgyűlés mai ülése is jórészt az ellenzék tagjainak felszólalásával telt el.

Gosztinesár klerikális képviselő a kormány pénzügyi politikáját kritizálja, majd kitér pártja programjára, az autonómia és ennek részleteit fejtegeti.

Brandner nemzeti szocialista és Lázity Voisláv földműves-párti képviselő is a pénzügyi politika ellen beszél és a kéthavi indennitásra tettek megjegyzéseket.

Este hat órakor a Házelnök berekesztette az ülést. Valószínű, hogy a holnapi nemzetgyűlésen befejezik az indennitási javaslat vitáját.

Nem fogjuk ezt megengedni!!!

Akár a tizenkettedik órában is, de mégis segítségükre kelünk. Segíteni fogjuk őket, mert érezzük, hogy ez a legemlékezőbb emberi kötelességünk és amennyiben valamivel későbbben jut segítségük, annál hathatósabbnak, annál nagyobb mértékűnek kell lennie.

Oroszországnak élelemre, ruhára, gyógyszerekre és pénzre van szüksége. Még pedig égető szüksége. Adakozzunk a számára!

200 dinárral egy emberélet menthető meg az elkerülhetetlen haláltól.

A sir szélén lévő és pokoli kínokat szenvedő éhezők (kétségbeejtő), lelketrázó segélykiáltása szemrehányóan hangzik felénk:

Kérjétek minél előbb segítségünkre, mentsetek meg bennünket, szerencsétlen embertársaitokat a biztos haláltól, hisz ez nektek alig érezhető áldozatokba kerül!

Veliki Beeskereken „Híjúsági bizottság” alakult, amely az oroszországi éhezők számára szeretetadományokat gyűjt. A bizottság már megkapta a hatóságoktól az engedélyt erre az akcióra. De mivel ez a bizottság főleg azért alakult, hogy egy sokkal szélesebbkörű gyűjtési akciót készítsen elő, ezennel felhívja az összes beeskereki korporációkat és egyesületeket, különösen jótékonycélú társaságok képviselőit, hogy egy nagyobb, az egész vármegye területére kiterjedő bizottságnak a választása céljából jelenjenek meg szombaton, folyó hó 25-én a megyeház dísztermében.

Felrobbant léghajó.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Róma, febr. 22.

A „Róma” nevű kormányozható olasz léghajó felrobbant. A szerencsétlenségnek harmincöt áldozata van. A meggyulladt léghajó gondolái az égő ballonról leszakadtak.

Az Indusok lázadása.

London, febr. 22.

Az indusok nagygyűlése, amely február huszonegyedikén ül össze Bombayban, az angolokkal szemben való engedelmesség megtagadása tárgyában fog határozni. A Times jelentése szerint a lázadás terjed.

HIREK

Idb. Vastagh György festőművész meghalt. Budapestről jelentik, hogy idb. Vastagh György festőművész ma nyolcvannegy éves korában meghalt. Végigküzdötte a magyar szabadságharcot, a temesvári ütközetben orosz fogságba került, ahonnan kiszabadulva, Budapesten telepedett le. Főleg az arckép- és egyházi-festészetet kultiválta, legkiválóbb alkotása az aletesi kápolna és a belvárosi plébánia-templom freskója.

Jugoszláv diákok felsegitése. Prágából jelentik, hogy az ottani cseh-szlovák diákok, akik maguk is nagy nyomorban vannak, igazán dicséretes módon adták tanujelét önzetlen és áldozatkész kollegialitásuknak. A prágai diákszervezet ugyanis 30 ezer cseh koronányi összeget ajánlott fel a súlyos zavarokkal küzdő prágai jugoszláv diákságnak, hogy a legszükségesebb bevásárlásokhoz hozzásegítse azokat.

Molnár Ferenc legújabb sikere. Mint wieni tudósítónk jelenti, Molnár Ferenc „Szinház” című két egyfelvonásosát a napokban mutatták be a wieni Burgtheaterben. A darab rendkívüli sikert aratott.

Három évi fegyház gyilkosságért. Arsenov Cveta és Mortvanszki Milivoj beodrai csősz között már régtől fogva harag állott fenn. 1920 október 9-én délelőtt valami miatt újból összekaptak. Arsenov ekkor már elhatározta, hogy végez haragosával. Este megleste öccsével Vladával, Mortvanszkit, nekítámadtak a mítsemsejtő embernek és dorongokkal addig verték, míg holtan össze nem rogyott. A törvényszék büntető tanácsa a mai tárgyaláson vonta felelősségre az Arsenov fivéreket és elítélte az idősebbet, Cvétát, három évi fegyházra. Arsenov Vlada, mivel kiskorú, dorgálást kapott.

Nagy farsangi jelmez-estély a „Hazug”-oknál. A veliki beeskereki „Hazug”-aszaltársaság a szegény gyermekek felruházására a „Hochholzer”-féle vendéglőben folyó hó 26-án nagy jelmez-estélyt rendez. Amint már egyszer bejelentettük, az estélyen Mister H. A. Zug amerikai mérnök a gépbabáit fogja bemutatni. — Közkívánatra és tekintettel a mai drága szállítási költségekre, a mérnök ur hajlandó az estélyen kisorsolni a babáit. A század legjobb találmánya, a babák életnagyságúak, járnak, táncolnak. Azonkívül lesz még konfetti-csata, szépségverseny, ezuttal még egyszer figyelmeztetjük ismerőseinket és barátainkat, ha jól akarnak mulatni, jöjjenek el, mert az mind belépő-díj nélkül lesz. A „Hazugok” rendezősege.

A huszfilleres vaspénz bevonása. Prágából jelentik: A pénzügyminisztérium rendelete értelmében a mai naptól kezdve új 20 és 50 fill-es cseh-szlovák váltópénz kerül forgalomba a régi 20 filléreseket pedig bevonják. A rendelet egyidejűleg úgy intézkedik, hogy az osztrák-magyar kiadású 20 filleres vas- és nikkelpénzek értékét 10 fillerre szállítják le.

Külföldi kifizetéseket és átutalásokat, valamint csek-beváltásokat legoesebben közvetít a Nagybeeskereki Népbank R.-T. (62. számú távbeszélő.)

Az összes hadirokkantak száma. A „Chikago Tribune” jelenti, hogy a nemzetközi munkahivatal statisztikája alapján a hadirokkantak száma 5.917.000; és pedig 1-5 millió a francia, 1-1 millió az angol, 570 ezer az olasz, 320 ezer a lengyel hadirokkant; az Egyesült-Államokban 246 ezer; Jugoszláviának 154 ezer, Romániának 84 ezer, Belgiumnak 40 ezer hadirokkantja van. A volt középeurópai szövetség hatalmai közül Németország 1-4 millió, Ausztria 164 ezer, Magyarország pedig 240 ezer hadirokkanttal szerepel.

A „Süket”-asztaltársaság folyó hó 25-én este 8 órai kezdettel táncmulatságot rendez a szegény gyermekek felruházása javára a Grosz-féle vendéglőben, melyre a nagyközönség kegyes pártfogását kéri a Vezetőség. — Belépő-díj nincs. Jó ételek és italokról gondoskodva van. A zenét egy jó cigánybanda szolgáltatja.

Áttulások, hitellevelek és csekkek az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.-T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43. és 47.

„Jószívü”-asztaltársaság. A helybeli árvák segítésére legújabb alakult „Jószívü”-asztaltársaság f. hó 25-én, szombaton, az Osztó-féle Drina-vendéglőben kedélyes teastélyt rendez, melyen a vezetőség mindent szívesen lát. Belépti-díj nincs.

Gazdák Biztosító Szövetkezete Sombor, keres megbízható, agilis üzletszerzőket és oktató felügyelőket. Javadalmazás: fixfizetés, utiköltségek megtérítése és magas jutalék. — Folyamodványok: „Gazdák Biztosító Szövetkezete igazgatósága Sombor” vagy „vezérképviselő Veliki Beeskerek” címzendők.

A berlini tivornyaadó. Berlinből táviratozzák lapunknak: A városi közgyűlésen tegnap elfogadták a tanács előterjesztését a tivornyaadó behozataláról, amely már ma életbe is lép. Az új szabályrendelet szerint minden vendéglőben és kávéházban éjjel egy óra után községi bélyegek ellenében adót kell leróni a fogyasztott ételek és italok után. Nehogy ezt a rendeletet ki lehessen játszani, akár olyképpen, hogy a vendégek már előre kifizessék számláikat az egy óra után elfogyasztandó ételek és italokért, úgy szól a szabályrendelet, hogy mindenki tartozik éjjel egy óra után tivornyaadót fizetni, aki még ebben az időben vendéglőben vagy kávéházban ül, mert az már dözsölés.

Mérlegképes könyvelőt

keres csak délutánra, egy helybeli vállalat. 287

Írásbeli ajánlatok „Szakember” jellegére a „Torontál” kiadóhivatalába kéretnek.

Eladó 4-járatú gőzmalom

Bezdán községben (a zombori kongó-ut mellett) 110 lóerős Gasze-féle, 1913-ban készült gőzgéppel, lakóház és gazdasági épületekkel. Bővebbet: Bosnyák Ferenc malomtulajdonos, Bezdán.

Rendelet a valutakereskedelemről.

Ellenőrzik a valutaeladásokat és vásárlásokat.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, febr. 22.

A pénzügyminiszter ma adta ki rendeletét a valutakereskedelemről. A rendelet harmadik szakasza alapján valuták csak olyan utasoknak adhatók el, akik annak szükségességét utlevéllel igazolják s akiknek utlevele el van látva azon állam vizumával és az azon állam megnevezésével, amelyen át utaznak és amely államnak valutáját meg akarják venni. Minden eladó köteles a valuta eladását az utlevélben feljegyezni és ezt ugyanott aláírásával és cégpecsétjével is el látni. Vizumnélküli utlevelek tulajdonosainak ötszáz franknál több valuta nem adható el. Annak elkerülése céljából hogy egy személy ne kapjon két utlevelet, a pénzügyminiszter megtiltotta a külön intézkedéseket. Valuta eladható öt-

száz frankig olyan egyéneknek is, akiknek erre vonatkozó legitimációjuk van, amelyre azonban az eladott valuta szintén rávezetendő. A rendőrség csak számozott legitimációkat ad ki, nehogy visszaélések történhessenek. A pénzügyi hatóságokon kívül a határ átlépésénél külön ellenőrző szervek fognak szigorú felügyeletet gyakorolni, hogy az utleveleken fel van-e jegyezve az utas által vásárolt valuta vagy deviza és ezen feljegyzések alapján ellenőrzik azután az intézeteket, amelyek a valutákat eladták.

Ugyancsak ezek a rendelkezések érvényesek a rendelet tizenkettedik szakasza alapján a devizákra is, esak hogy ez esetben az összeg mellett feltüntetendő még az is, hogy esekkről van-e szó, vagy más valutáról.

Sötétség fenyegeti a várost.

Fogyóban a nyersanyag. — A világitás korlátozása.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 22.

Tegnap éjjel kellemetlen meglepetés érte a beeskerekieket. Éjjel előtt tíz perccel jelzést adott a villammü, pontban tizenkét órakor pedig az egész városban eloltották a villanylámpákat. Eleinte üzemzavarnak tulajdonították a hirtelen beállott árambeszűntetést, csakhamar azonban megbizonyosodhattak arról, hogy bizony itt valami újitásról van szó.

A „Torontál” munkatársa érdeklődött a városi villammü igazgatójánál az áramszolgáltatás korlátozásának okairól s arra nézve is kért felvilágosítást, hogy a világitási idő redukálása, számítása szerint, meddig fog tartani. Brassován igazgató kérdésünkre ezt az információt adta:

— Tény, hogy az áramszolgáltatást erősen csökkentettük. Tegnapról kezdve felszer annyi ideig égnek a lámpák, mint azelőtt. Délután öt órától kezdve éjjelleg működik üzemiünk, tizenkét óra után pedig beszüntetjük a munkát. Kénytelenek voltunk, bármily nehéz elhatározással is tettük, ilyen módhoz fordulni, hogy Beeskerek városának áram ellátását legalább egyidőre biztosíthassuk. Nyersolajkészletünk ugyanis erősen fogytán van, alig néhány napra való fekszik raktárunkban, ez azonban oly kevés, hogy még a redukált áramszolgáltatás mellett is legfeljebb nyolc napra elegendő. Ha addigra gyors utánpótlás nem érkezik, áramfejlesztő üzemünket kénytelenek leszünk megszüntetni s ezzel Beeskerek teljesen sötétségben marad.

— Ami az anyaghiány okát illeti, a helyzet a következő: A megrendelt nagybemennyiségű nyersolajat a város nem akarja megfizetni s bár kaptunk értesítést arról, hogy a gyárosok azt ennek da-

cára elküldötték, még a mai napig sem kaptuk meg. Ez magában véve még nem volna oly katasztrófális baj, mert ha a város hitelt nyújtana, a szükséges anyagot helyben is beszerezhetnénk.

Ily körülmények között jelenleg csak egy áramfejlesztő gép működik s az is csak éjjelleg. És csak egyelőre. Ha idejekorán segítség nem érkezik, megszűnnek égni a halovány, sápadt villanylámpák.

Városi közgyűlés.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, febr. 22.

Veliki Beeskerek város képviselő-testülete szerdán délután rendes közgyűlést tartott. A városatyák nagy számban jelentek meg a volt esküdtszéki teremben a közgyűlésre, amelyet Alexity Bogolyub polgármester délután 3 órakor nyitott meg.

Napirend előtt felszólalt dr. Iszakovity Voiszlav. Kérte a közgyűlést, hogy küldje ki a városi közegészségügyi bizottságot a város hivatalos helyiségeinek egészségügyi szempontból való átvizsgálása céljából. Szerinte a város irodáinak legnagyobb része sötét, nedves, szűk és így az egészségre ártalmasok. A tuberkulózis ilyen helyeken tenyész és terjed, ami nemcsak az ott dolgozó tisztviselőkre, hanem a helyiségekben megforduló felek egészségére is ártalmas. Reméli, hogy a város az egészségügyi bizottság megteendő javaslata alapján az egészségtelen helyiségeket használaton kívül helyezi és világos, tiszta és száraz irodákat bocsájt tisztviselőinek rendelkezésre.

A napirenden 61 tárgy szerepelt. Ezek közül fontosabbak a következők:

1. A közgyűlés a városi tanács és az állandó választmány javaslata alapján elhatározta, hogy az ingatlanok eladási összegéből illetéket szed be

a felektől, ahogy azt az állam is megteszi. Az állam ilyen címen 5 százalékot szab ki. A város azonban három osztályt állapított meg. Ingatlanoknál, amelynek vételára a 25.000 dinárt nem haladja meg, egy százalékot, 50.000 dinárig két százalékot és azonfelül három százalékot fog a város illeték címén kiróni.

A város átadja a katonaságnak a Kralja Petra és Alexandra kaszárnyákat, bért ezekért nem követel, de megkívánja, hogy a katonai kincstár viselje a két kaszárnya amortizációs építési költségeiből még fennálló részleteket és köteles a laktanyák tatarozásáról és jókarban tartásáról gondoskodni.

Hosszabb vita fejlődött ki a „Sterije” bánati szerb színtársulatnak adandó segély kérdésénél. Ugyanis a Sterijének múlt évi itteni debütálása alkalmával körülbelül 130.000 korona deficitje merült fel, amelyet a város fizetett. Arról volt szó, hogy a város engedje el ezt a tartozást és engedélyezzen egy újabb segélyt. Több képviselőtestületi tag hozzászólása után a közgyűlés úgy határozott, hogy a Sterijének visszamenőleg két évre segélyt szavaz meg, de ezt az összeget a deficit fedezésére fordítja.

A városi számvevőségben a háborus évek óta a köznyeltesben és egyéb ügyekben hátralek mutatók. Miután a könyvek lezárása a város anyagi viszonyainak rendezésével függ össze és a továbbhalasztás által a város érzékeny károkat szenvedne, a közgyűlés a munka elvégzése céljára segélyeket engedélyezett és ezeknek havi huszezer koronát dotált működésükért.

Miután a folyton szaporodó állatállomány részére nem áll rendelkezésre elegendő legelő, a város az államhoz fordul és kéri, engedje át az ugynevezett muzslyai réteket Veliki Beeskereknek, annál is inkább, miután történelmi adatokkal bebizonyítható, hogy azok a legelők tulajdonképpen mindig a mi városunk határához tartoztak, de régebben az itteni városi hatóság elmulasztotta a réti földeket magához csatolni, vagyis az állam ideiglenes birtokbavétele alól ismét kivonni.

A közgyűlés a szerb tanítói konviktusnak ingyen villanyvilágítást és tiz öt tüzfát engedélyezett, valamint kimondotta, hogy a konviktus tatarozási költségeit is a város viseli.

A Cukorgyár, a Hazai és Hungária-malom, valamint az Olajgyár községi pótdómentességet élveztek eddig. Miután a város ezeket a pótdókat nem nélkülözheti, sőt ezekre vagyoni viszonyai rendezése céljából okvetlenül szüksége van, a közgyűlés elhatározta, hogy a négy vállalat pótdómentességét felmondja, az adót 1919 évig visszamenőleg kivetteti és behajtatja.

Berberszki György volt polgármester és Zsenár Emil tanácsos nyugdíjazás iránti kérvényét a napirendről levették és újbóli tárgyalásra visszaadták a nyugdíjbizottságnak.

Ezután betöltötték az egyes választmányokban megüresedett helyeket, majd az illetőség megállapítása, a község kötelekébe való felvétel és segély iránti kérvényeket intézték el.

Ezzel a közgyűlés este 7 órakor véget ért.

Vel. Torak község előljáráóságától.
1210—921. sz. 272

Arlejtési hirdetmény.

Vel Torak község egy a Béga-csatorna töltésén a 60+463 km.-nél leendő átvezetésnek létesítésére viz-jogi engedélyt nyert. Eme mű költségeire 56.320 K 01 fillér irányoztatott elő. A munkálat végrehajtásának biztosítása céljából 1922. évi március hó 30-an délelőtt 10 órakor a község házában írás- és szóbeli verseny tárgyalás fog tartatni. A munkálat azonnal megkezdendő és f. é. június 1-ig teljesen befejezendő és átadandó. Az ajánlat kapcsán a fenti költségösszeg 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes papirokban a közs. pénztárba befizetendő. Vállalkozó az építési összeget csupán a Hidrotechnikai Odeljak részéről történt felülvizsgálat után kapja meg egy összegben a községi pénztárból. A beérkezett írás- vagy szóbeli ajánlatok felett a képviselőtestület határoz. A terv, költségvetés és egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a községi jegyzői irodában betekintethetők.

Vel. Torak, 1922 február 10.

Kern Ervin s. k., Jorga Jovan s. k.,
jegyző. bíró.

**Egy komplett ebédlő-,
háló- és konyha-
berendezés eladó** :-
284

az eleméri állomásfőnöknél.

Eladó

más vállalkozás miatt DONAUER JENŐ starakanizsai cég nagyforgalmu fűszer, festék, mész, cement, fa, faszén angró és detail üzlete hazzával együtt. — Továbbá jóforgalmu mész, festék, cement, kovácsszén detail üzlete Suboticán, Skadarska ul. 4. nagy raktárral. Stara Kanizsán levő emeletes modern nagy háza, piactéren négy üzlethelyiséggel, mely közül kettő azonnal átvehető. — Csakis tökéletes, komoly vevőkkel tárgyalok és csakis személyesen St. Kanizsán.

ELADÓ

márványasztalok székekkel, kávéházak részére keményfaasztalok, tonetszékek, konzumtűk, üvegezett állvány és pult, Gimnazijaka ul. 15. sz. a

A Lenauova ul. 2. sz. ház azonnal eladó.

Hollandi virághagymák

Jácint, egy adag különféle színben 3.50—5.— D. Kora tulipán egy adag 2.— D. Dupla tulipán egy adag 2.50 D. Darwin-tulipán egy adag 3.— D. Nárcis, különféle fajtában és színben 2.— és 2.50 D. Hársfavirág teának, 1 kg 20.— D. Svájci tejtöltő, folyékony és porban, 1 üveg 30.— D. Különféle kerti és mezei magvak. Kaphatók és postán szállítanak: 279

Vladisavljević Tima Beograd, Balk. 3.

Szilvórium

prima minőségben, előnyös árban beszerezhető 120

KOHN GNAC szilvóriumfőzdejében
Vel. Bečkerek, a nagyhid mellett. Telefon 91.

Egy 18 éves kisasszony részére jobb családnál 275

szoba kerestetik teljes ellátással.

Ajánlatok „PROGRES“ NOVI SAD, Futoska ul. 44. címre, „180“ alatt küldendők be

Megvételre keresek 267

**25—30 HP nyersolaj-
vagy szivógázmotort,
esetleg kondenzátoros félstabilgépet**
Eladó 3 magánjáró cseplőgarnitúra.
Petrás László Veliki Bečkerek
Válaszbélyeg melléklendő.

Süvegucukor

Kockacukor
Kristalycukor
Örölső
Petróleum, ládás és hordós
Lekvár
Szilva
80%-os ecetsav
Gyertya,
Clubpapir
Narancs és minden
fűszer- gyarmat- és festékarucikk
legolcsóbb bevásárlási forrása

Özv. Guttman Jakabné
és Fiai-nál Vel. Bečkerek

Telefon 96.

Nagy raktár:

Kötőpamut harisnyáknak „Aida“ jeggyel, Congo d'oro és C+B, Horgoló fonalak CT 1 és C+B jeggyel, Varrócéna 40 és 1000 yard, Lencérna cipészek és nyergesek részére, Zsebkendők „Derna“, valamint más rövid árak. — Nagybani eladás. — Igen előnyös árak. 281

Jovan T. Janković Co. Beograd,
Petar király ut sarok és Zmaj Nocađa a.s.

POZIV

na XIV. REDOVNU GODIŠNJU SKUPŠTINU

Beodra—Karlovačke Štedionice D. D., koja će se u Beodri 26-og marta pre podne u 9 sati u svojoj prostoriji održati.

Dnevni red:

1. Izbor overovljača zapisnika.
2. Izveštaj uprave.
3. Izveštaj nadzornog odbora i davanje razrešnica.
4. Izbor uprave i nadzornog odbora.
5. Eventualne predlozi.

Beodra, 30. januara 1922.

Uprava.

Beodra—Karlovačke Štedionice D. D. završni račun za godinu 1921.

Račun Bilancija na 31. decembra 1921. god. — Márleg-számla 1921. évi december 31-én.

Ime računa — Számla címe	Imovina - Vagyon		Teret - Teher	
	K	f	K	f
Blagajna — Pénztár	34853	26		
Menice — Váltók	197470			
Obveznice — Kötelezvények	2000			
Papiri od vrednosti — Értékpapir	343859			
Tekući račun — Folyószámla	247827	67		
Centrala novč. zavoda — Pénztintézeti központ	1600			
Inventar — Letár	120			
Strane vrednosti — Idegen értékek	464271	50		
Deonička glavnica — Részvénytőke			100000	
Rezervna zaklada — Tartalékalap			70000	
Fond za zabavište — Óvoda-alap			2000	
Ulozi — Takarékbetét			613928	54
Zajam na zaloge — Zálogkölcson			7500	
Depozit — Letét			470433	30
Prenosne kamate — Átmenő kamatok			19181	15
Nepodignuta dividenda — Fel nem vett osztalék			2146	
Dobitak — Nyereség			6812	44
	1292001	43	1292001	43

Predlog za podeljenje dobitka.

Uprava predlaže, da od K 6812:44 f. dobitka K 5000— na dividendu da se upotrebi, a ostatak od K 1812 44 f. na iduću godinu da se prenose.
Beodra, 31. decembra 1921.

Mihailo Trifunac.

Pregledano i u redu nadjeno. Tako završne račune, kao i predlog za podeljenje dobitka preporučujemo na primanje.
Beodra, 30. januara 1922.

Josef Frohmann.

Schön Vendel.

Nadzorni odbor — Felügyelő-bizottság:

Schön György.

Schön György.

Julian József.

Nyomatott Pleits Fer. Pálnál Veliki Bečkerek.

Kiadja Pleits Fer, PÁL

MEGHÍVÓ

a Beodra—Karlovai Takarékpénztár Rt.-nak Beodrán 1922. évi március hó 26-an délelőtt 9 órakor saját helyiségében megtartandó

XIV. évi rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Jegyzőkönyv-hitelesítők választása.
2. Igazgatóság évi jelentése.
3. Felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása
4. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása.
5. Netáni indítványok.

Beodra, 1922 január 30.

Igazgatóság.

Beodra—Karlovai Takarékpénztár Rt. 1921. évi zárszámadása.

Račun dobitka na 31. decembra 1921. god. — Nyereség-számla 1921. évi december 31-én.

Ime računa — Számla címe	Rashod - Kiadás		Prihod - Bevétel	
	K	f	K	f
Kamat na ulog — Betétkamat	24430	75		
Porez na kamate — Kamatadó	2443	08		
Invalidski porez na to isto — Fentiek után invalidadó	882			
Porez na radnju — Üzleti adó	11037			
Plate — Fizetések	6860			
Reeskont kamate — Visszkamat	1832			
Troškovi radnje — Kezelési költség	6967	11		
Prenos dobitka iz pr. godine — Nyereség-át hozat a mult évről				958 46
Kamate vrednosnih papira — Értékpapir kamat				400 —
Različite kamate — Egyéb kamatok				52686 85
Različiti prihodi — Vegyes bevételek				7219 07
Dobitak: — Nyereség:				
Prenos od pr. godine — Át hozat a mult évről				958 46
Na ovu godinu — A folyó évre	5853 98			
	61264	38	61264	38

Haszonfelosztási javaslat.

Az igazgatóság javasolja, hogy a 6812 K 44 fillér nyereségből 5000— K osztalékra fordítsassék, az 1812 K 44 fillér maradvány pedig jövő évre átvitessék.
Beodra, 1921 december 31.

Uprava Beodra—Karlovačke Štedionice D. D. — Beodra—Karlovai Takarékpénztár Rt. igazgatósága:

Havlik József.

Forgách Miklós.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk. Ugy a zárószámadásokat, mint a haszonfelosztási javaslatot elfogadjuk.
Beodra, 1922 január 30.